

Приштина и неки душебрижници са стране чине све да међу косметским Србима створе дубоке поделе, истакао је у разговору за НСПМ министар за Косово и Метохију Горан Богдановић.

Шта очекујете од избора на северу Космета које расписује влада РС?

– Очекујем управо оно што ће се и догодити – апсолутну потврду озбиљности, али и државотворности Републике Србије на овом свом делу територије. Ови избори показаће једну неспорну чињеницу да институције државе Србије немају и не могу имати алтернативу на северу Космета.

Да ли је у овом тренутку за положај Срба више-мање свеједно ко ће бити „главни“ на северу? У чему је разлика ако победи СНС и (на пример) направи коалицију са ДСС или ако победи ДС?

– Приштина и неки душебрижници са стране чине све да међу косметским Србима створе деобе и дубоке поделе. Зато политичка и изборна утакмица српских странака, посебно на Космету, треба да се одвија крајње коректно, ниједним поступком, потезом, не сме се допринети поделама и завадама међу косметским Србима. Сви политички актери, лидери, активисти морају да буду свесни чињенице да косметски Срби више од деценију живе у врло тешким и сложеним условима и управо због тога не смеју да дозволе да њихове политичке разлике, несугласице и различити програми буду мотив, повод или разлог за раздор и поделе у српском корпусу на Космету. Свима нам је циљ очување Космета у границама Србије, разликујемо се једино којим путем и на који начин стићи до њега. Ако имамо исти циљ, а имамо га, о свему осталом можемо дискутовати, полемисати, на цивилизован начин, не нарушавајући народно јединство, а бирачи ће, односно тај исти народ, дати суд о свачијем програму. Није време за запаљиве, тешке речи, већ за мудрост и разум. Нормално, надам се са правом да ће ДС остварити добар резултат, али нећу бацати камење на своје политичке конкуренте, народ даје последњу реч. Уосталом Министарство на чијем сам челу, има крајње коректну сарадњу са свим локалним самоуправама на северу Космета. И све док оне показују озбиљност, одговорност у раду, неће бити проблема између њих и републичких органа. Воља народа се мора поштовати, као што се она не сме ни злоупотребљавати.

Шта нуди ваша странка Србима на Космету, тј. због чега би Срби на северу требало да гласају за ДС?

– Демократска странка сигурно неће користити запаљиву реторику, јефтину демагогију. Наша понуда је крајње одговоран и реалан приступ свим проблемима. Суочавање и решавање проблема а не њихово гурање под тепих, са тим што ћемо прво очистити у свом дворишту, па у другима. Истовремено нећемо одступити ни милиметар од основних позиција државне политике у очувању Косова и Метохије у границама државе Србије. У центру наше политике је живот обичног човека, његов опстанак и боља будућност на Космету. То није лак, ни краткотрајан пут, свако ко другачије тврди не говори истину. Оно што нас одваја од других је непостојање раскорака између речи и дела.

Докле мислите да је одржива ситуација са тзв. паралелним институцијама на КиМ, посебно с обзиром на то да се ове институције званично међусобно не признају, а и с обзиром на то да српске институције нису признате од стране међународне заједнице и да су финансиране једино од РС?

– Београд неће одступити од подршке и јачања сопствених институција на КиМ. Тамо где су наше институције биле и остале присутне, уз све проблеме и мањкавости од којих не бежимо, у тим срединама су Срби опстали. Међународна заједница имала је шансу управо кад је Приштина расписала нелегитимне локалне изборе, да нађе компромисно решење и оквир за статус свих институција. Као што део међународне заједнице наше институције назива паралелним, тако и ми, али и онај други део међународне заједнице имамо исти став према институцијама које нису у складу са Резолуцијом 1244. Према томе, јасно да косметски Срби немају будућност ни услове за опстанак без институција државе Србије. Такође, део међународне заједнице не треба да се заварава око тога у кога косметски Срби на КиМ, у које институције, имају преовлађујуће поверење.

Да ли постоји могућност и потреба да представници српских општина изабрани на српским изборима сарађују са представницима српских општина на косовским изборима и који је ниво на којем је по вама могућа сарадња између српских и косовских институција?

– Став који ја лично форсирам и потенцирам је да се мора учинити све да се међу

косметским Србима спрече даље поделе. Косметски Срби не смеју себи да дозволе синдром усијаних глава, већ трезвеност, разумност, опрезност и народно јединство. Народно јединство не значи једноумље. За косметске Србе, деобе и поделе су увод у њихов нестанак са вековних огњишта. Српски политичари и народ морају да буду свесни чињенице да поделе користе само онима који уопште не желе Србе на КиМ. Из тог разлога не противим се принципијелно некој врсти дијалога, контаката. Са друге стране постоји чињеница да ми не можемо себи олако дозвољавати некакву безусловну сарадњу са нелегалним косовским институцијама. Ту поново долазимо до питања оквира, у коме би морала битну улогу да игра и међународна заједница, нарочито статусно неутралне организације. Оне би могле да нађу формулу за оквир који би омогућио неку врсту дијалога. Рецимо да су једна од могућности за ту формулу принципи које је изградио УНМИК.

Да ли имате утисак да се југ Косова ипак полако интегрише у приштевски систем?

– Приштина настоји да створи такав утисак, јер јој је више него потребан. Реалност је да Приштина има могућност да користи све могуће механизме и подршку земаља које су признале нелегално проглашену независност Косова и Метохије, да јужно од Ибра, што ученама, што подмићивањем, ствара слику о томе да је интеграција у њихов систем неминовност. Међутим, ситуација је битно другачија. Понављам, ми се уз све постојеће проблеме трудимо да све наше институције и органи буду присутни јужно од Ибра. То је једини ваљани гарант опстанка и будућности Срба на том делу наше територије. Приштина Србима не нуди ништа сем илузија. Приштини су Срби потребни као икебана да би Космет лажно приказали као мултиетничко друштво а не реалност да је оно више од деценију друштво засновано и функционише на принципу насиља.

Како тумачите причу која се често може чути са различитих места о могућности поделе Косова и шта би Србија у том случају дала за узврат, а с обзиром на то да одређене албанске структуре на Косову отворено говоре о припајању југа Србије (Бујановац, Медвеђа, Прешево) у случају промене граница?

– Србија има негативан став према подели Косова и Метохије, почев од принципијелних, законских и уставних разлога па све до тога да велики део преосталих Срба у покрајини живи јужно од Ибра. Један од важних аргумената против поделе је и то што се највећи део наших светиња такође налази јужно од Ибра. Истовремено, међународна заједница сувише олако прелази преко све чешћег форсирања идеја о стварању велике Албаније, док би нас на било какво помињање неке свесрпске државе, ако не поново бомбардовала, онда осула дрвље и камење. Крајње је време да се албанским

екстремистима, пироманима на балканском бурету барута, коначно одузме омиљена играчка, шибица. За почетак и то би било довољно.

Шта имате да кажете о разликама међу странкама по питању Косова, да ли мислите да је Србија јединствена када је реч о Косову?

– Косово и Метохија су један од наших националних и државних приоритета, ту дилеме нема. Чињеница је, што је и нормално, да се у јавности појављују одређене теме које потисну Космет у други план, али то је само у медијском смислу, за државне органе оно је увек примарни интерес. Дешавања на Космету увек јавност подсети да је оно државни приоритет. Са мањим изузецима, сматрам да нема разлика између странака кад је у питању циљ а то је очување Косова и Метохије у границама Србије. Значајне разлике постоје, као што сам већ рекао, у начину и путу до остварења тог заједничког циља.

Како видите решење спорова око имовине РС на Косову (Трепча, Брезовица...)?

– Министарство за КиМ и Министарство економије зауставили су приватизацију Брезовице, а онда је она настављена и то давањем сагласности Скупштине општине Штрпце, која је изабрана на нелегалним локалним изборима у режији Приштине. То вам показује и доказује шта жели Приштина са Србима и шта очекује од њих. Ми се противимо отимачини имовине Србије и таквој нелегалној приватизацији. У сталном контакту смо са међународним легитимним представницима како бисмо зауставили пљачку и отимачину државне имовине, добара и предузећа државе Србије. У сваком случају ми ћемо тражити међународну арбитражу и покренути тужбе пред Међународним судом за сва насилно и нелегално приватизована предузећа на Косову и Метохији од 2003. године.

Да ли су тачне приче о неслаганима у Министарству за КиМ и какав бисте ви одговор дали на питање „чему служи Министарство за КиМ“?

– Да Србија може у пуном капацитету да врши власт и у својој јужној покрајини, не би било потребе за постојањем овог министарства. Лично не робујем форми да ли се тело које се бави Косметом зове министарство или већ некако другачије. Најбитније је да тај орган или тело функционише и има резултате. Не бавимо се ми само територијом као

Пише: Горан Богдановић
среда, 21 април 2010 19:43

простором. Тамо живе људи и то у веома тешким условима, не годину дана, већ више од деценију. Наш прворазредни задатак је да обезбедимо одржив опстанак тих људи, али и повратак који у пуној мери не зависи само од нас. То је тежак, мукотрпан посао, који захтева систематична решења, стрпљив рад а понекад болне и тешке одлуке. Можда ово звучи као правдање. Ја сам са Космета, знам колико доле проблема постоји. Међутим, тек по доласку у Министарство сагледате праву димензију свих тешкоћа, суочите се са низом објективних препрека и са одговорношћу за хиљаде и хиљаде људских судбина. У сваком тиму има различитих мишљења, то је добро и има својих предности. Где влада једноумље ту нема идеја, ни преиспитивања код доношења одлука. Кад имате коалициону власт, нормално је да се догоде искакања из контекста, а понекад од остатка тима. Неки пут неко себи дозволи малу неодговорност, из жеље за личним промотерством. Неслагања нема, осим спорадичних сујетних иступа у јавности који се брзо разјасне.

(Разговор водила Ана Радмиловић)